

AUDITOR

Newsletter

Komora auditorů
České republiky

3
2024

Obsah

Podpora auditorů v oblasti AML a etiky	3
Ze zasedání Výkonného výboru KA ČR	4
Nominace do volených orgánů KA ČR se uzavírají již 31. března, pošlete svůj návrh včas	4
Co obnáší práce ve Výkonném výboru Komory auditorů ČR	5
Proč kandidovat do Výkonného výboru KA ČR	6
Co obnáší práce v Dozorčí komisi Komory auditorů ČR	8
Práce v DK pohledem jejího člena	8
Co obnáší práce v Kárné komisi Komory auditorů ČR	9
Práce v KK pohledem jejího člena	9
Čím se zabývají členové Volební komise KA ČR	10
Požadavky k získání dodatku k oprávnění auditora (oprávnění ESG)	11
ESG sekce na webu KA ČR	11
Mezinárodní auditorský standard ISA 600	12
Ověřování dotací u projektů financovaných z programů EU – aktualizace vzoru zprávy	12
Aktualizace Příručky k ověřování dotací	13
Série IFAC o řízení kvality: Implementace v malých firmách	14
ČNB upozorňuje na výsledky kontrol výročních zpráv investičních společností a fondů	14
Noví auditoři složili v únoru slib	15
Z odborných výborů KA ČR	16
Ze zahraničí	17
ESRS E2 Znečištění	18
Hugo a Sally se baví o testování účetních zápisů	12, 13, 16, 17, 18, 19

AUDITOR č. 3/2024

ročník I

Toto číslo vyšlo 12. 3. 2024

VYDÁVÁ: Komora auditorů České republiky, Opletalova 55, 110 00 Praha 1,
tel.: 224 212 670, 224 222 178, IČ 70901473, www.kacr.cz

REDAKCE: Aneta Boučková, Lenka Zouharová, redakce@kacr.cz

Pravidla pro zveřejňování článků jsou uvedena na webu KA ČR (www.kacr.cz/desatero).

Články prochází recenzním řízením.

© Komora auditorů České republiky

Podpora auditorů v oblasti AML a etiky

Podvýbor pro AML a etiku (VAE) byl zřízený při výboru pro regulaci a rozvoj profese (VRRP) a, jak jeho název napovídá, specializuje se na požadavky, které na naši auditorskou profesi klade zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti (zkráceně AML) a v neposlední řadě pak etický kodex auditora, který je celosvětově uznávanou etickou normou a fundamentem pro výkon auditorské profese.

Smyslem činnosti VAE je připravit pro auditory vhodné metodické pomůcky a školení pro usnadnění práce auditora a zároveň napomoci v omezení rizik, kterým auditoři v těchto oblastech čelí. V tomto roce se soustředíme na přípravu e-learningu v oblasti etiky a nezávislosti pro malé a střední auditory, který, pevně věříme, bude praktický a užitečný.

V lednu byl publikován překlad Etického kodexu (verze 2023), který přináší harmonizační úpravy související s řízením kvality, které byly vydané v důsledku dokončení a zveřejnění Mezinárodních standardů pro řízení kvality (ISQM). Dále pak revize ustanovení týkajících se definice týmu provádějícího zakázku a auditů skupiny. Tyto revize vyplývají ze změny definice „týmu provádějícího zakázku“ v Mezinárodních standardech pro audit (ISA) a v Mezinárodních standardech pro řízení kvality (ISQM) vydávaných IAASB. Pro auditu účetních závěrek sestavených za období začínající 15. prosince 2023 nebo později již nebude platit ustanovení odstavce R540.20, které se týká dlouhodobých vazeb pracovníků firmy s auditním klientem. Tento Etický kodex ve svém závěru obsahuje také změny, které budou účinné až od 15. prosince 2024, jedná se například o revidovanou definici subjektu veřejného zájmu, změny definice termínu „klient auditu“ a „klient auditu skupiny“ a změny týkající se technologií.

Zpracováváme rovněž připomínky k návrhům etických standardů vydávaných Radou pro

mezinárodní etické standardy účetních, nejnověji například k návrhu Mezinárodních etických standardů pro ověřování udržitelnosti (IESSA).

Obdobně jako ostatní odborné výbory i VAE odpovídá na dotazy auditorů. S ohledem na naše zaměření se jedná nejčastěji o interpretaci požadavků vyplývajících z AML, zejména pak v oblasti týkající se sankcí.

V souvislosti s nadcházejícím šestým kolem vzájemného hodnocení ze strany Výboru expertů pro hodnocení opatření proti praní špinavých peněz a financování terorismu Rady Evropy čeká VAE příprava na tuto důležitou událost.

Závěrem bych chtěla poděkovat kolegům z ostatních výborů, těším se na další spolupráci a přeji si, aby práce podvýboru byla přínosem pro všechny z vás.

Carolyn Břečťanová
předsedkyně Podvýboru pro AML a etiku KA ČR

Ze zasedání Výkonného výboru KA ČR

Výkonný výbor se sešel 19. února 2024 a schválil:

- » plán činnosti a složení odborných metodických výborů na rok 2024,
- » doplněný seznam zkušebních komisařů na rok 2024,
- » plán činnosti a složení výboru pro auditorské zkoušky,
- » návrh dotazníku na hodnocení přípravného kurzu ke zkouškám.

Výkonný výbor dále projednal:

- » a schválil postup Komory auditorů ČR při vydávání oprávnění k ověřování zpráv o udržitelnosti (ESG),
- » personální informace z úřadu KA ČR,
- » a schválil návrh na úpravy ZoA v oblasti zkouškového systému,
- » doplnění a úpravy Zprávy KA ČR o výsledcích kontrol kvality za rok 2023,
- » návrh změn směrnice B18 – Zásady organizace přípravy a oprav auditorské zkoušky a rozdílové auditorské zkoušky,
- » postup ve věci oprávnění k ověřování zpráv o udržitelnosti (ESG) pro auditorské firmy,

- » a schválil návrhy úprav v organizaci oddělení metodiky auditu a účetnictví,
- » další postup ve věci přípravy a podkladových materiálů na seminář ISQM 1,
- » a schválil rozeslání upraveného dotazníku pro SME/SMP,
- » a schválil změnu Organizačního řádu KA ČR

a vzal na vědomí:

- » informaci o plnění rozpočtu komory za období leden–prosinec 2023,
- » zápisy ze zasedání výborů a komisí,
- » informace o slibu pěti nových auditorů,
- » Pololetní zprávu o činnosti DK KA ČR za II. pol. roku 2023,
- » oznámení o provedení kontroly orgánů komory Dozorčí komisí KA ČR,
- » informace z kárné komise o statistice uložených kárných opatření,
- » informace z legislativního monitoringu.

Jiří Mikyna

ředitel úřadu Komory auditorů ČR

Nominace do volených orgánů KA ČR se uzavírají již 31. března, pošlete svůj návrh včas

XXIX. sněm KA ČR, který se bude konat 11. listopadu 2024, bude volit členy všech volených orgánů KA ČR. Volební komise stanovila termín 31. března pro přijímání návrhů na kandidáty.

Formuláře pro návrhy kandidátů do volených orgánů jsou ke stažení na webových stránkách komory www.kacr.cz v sekci Pro členy / Sněmy. Upozorňujeme, že kandidáty do volených orgánů komory mohou navrhnout pouze auditoři zapsaní v rejstříku Komory auditorů ČR.

Návrhy na kandidáty je třeba předat volební komisi na adresu Komory auditorů ČR (Opletalova 55, 110 00 Praha 1). Při zaslání poštou je rozhodující datum uvedené na poštovním razítku, v ostatních případech je to datum doručení na komoru.

Návrh musí obsahovat souhlas kandidáta s kandidaturou a zároveň i souhlas kandidáta se zveřejněním údajů specifikovaných v § 3 odst. 2 Volebního řádu sněmu tak, aby nedošlo k porušení zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně

osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů. Tyto údaje budou uvedeny v seznamu kandidátů do volených orgánů a zveřejněny online. Prosíme o vyplnění všech požadovaných údajů tak, aby byla kandidátka platná a navržený kandidát mohl být zařazen na kandidátní listinu.

Do voleného orgánu komory podle § 32 odst. 2 zákona o auditorech může být zvolen statutární auditor, který nemá v době konání voleb pozastavený výkon auditorské činnosti.

Miroslav Kodada
předseda volební komise KA ČR

Co obnáší práce ve Výkonném výboru Komory auditorů ČR

Letošním listopadovým volbám členů a náhradníků volených orgánů komory předchází neméně důležité stadium, v němž se budou v úřadu komory do konce března shromažďovat návrhy na kandidáty. Je tedy namístě přiblížit ve stručnosti rozsah a povahu činností, které se na členy orgánů komory vztahují. Přestože nejsou níže uvedené popisy úplné, tak ti, kdo uvažují o kandidatuře, budou mít konkrétnější představu o tom, co se od nich po zvolení očekává.

Každý výbor, komise a redakční rada mají na podporu své činnosti v úřadu komory příslušného zaměstnance, který agendu připravuje a odborně spolupracuje. Práce ve volených orgánech je čestná a jejich členové obdrží paušální náhradu za ztrátu času vynaloženého v souvislosti s plněním povinností.

Mezi činnosti členů výkonného výboru patří:

- » zvolit na prvním zasedání po skončení volebního sněmu ze svých řad prezidenta, prvního viceprezidenta a viceprezidenta komory,
- » aktivně se účastnit zasedání výkonného výboru (VV), které se koná zpravidla jednou měsíčně (s výjimkou letních prázdnin),
- » rozhodovat podle správního řádu o věcech svěřených komoře zákonem o auditorech, obvykle na návrh příslušného výboru, a to zejména výboru pro správu profese a výboru pro auditorské zkoušky,
- » stát se předsedou nebo místopředsedou jednoho z pomocných orgánů komory, tj. výborů, podvýborů nebo redakční rady, a informovat průběžně VV o činnosti tohoto orgánu,
- » svolávat a řídit jednání příslušného výboru nebo redakční rady, které se koná zpravidla jednou měsíčně, a schvalovat program jednání,
- » zvládat práci s odborným textem v angličtině, který vydává AE nebo IFAC, ve funkci člena nebo předsedy odborného výboru,
- » sledovat vývoj odborné problematiky, kterou se daný výbor zabývá,
- » připravovat stanoviska nebo připomínky k návrhům, podílet se na zprávách pro AE a IFAC, které jsou zpravidla dodávány formou dotazníků v angličtině,
- » sledovat novely zákona o auditorech a aktualizace správního řádu, podle kterého VV, resp. komora ze zákona rozhoduje,
- » podílet se na projednávání uvažovaných změn a úprav vnitřních předpisů komory, které se předkládají sněmu ke schválení (např. statut, volební řád sněmu, zkušební řád),
- » podílet se na přípravě a projednávání směrnic, které se nepředkládají sněmu a které schvaluje prezident komory (zásady hospodaření komory, pracovní řád, mzdový předpis, směrnice pro poskytování cestovních náhrad, oběh účetních dokladů, zásady pro vyřizování korespondence atd.),
- » podílet se na přípravě sněmu, na jednání se zahraničními organizacemi a na organizování konferencí a dalších aktivit komory,

- » připravovat zásadní strategii činnosti komory na následující období a vyhodnocovat předchozí období,
- » připravovat návrh rozpočtu komory na následující období, obvykle dílčí části pro konkrétní výbor či střediska,
- » svolávat sněm a podílet se na přípravě zprávy o činnosti VV pro sněm,
- » účastnit se odborných školení, zejména ke správnímu řádu a k zákonu o auditorech.

Jiří Mikyna

ředitel úřadu Komory auditorů ČR

Proč kandidovat do Výkonného výboru KA ČR

Uplynuly dva roky od posledního sněmu a opět se nacházíme v roce, ve kterém bude sněm volit polovinu Výkonného výboru Komory auditorů. Pokusím se popsat, co se od člena výkonného výboru očekává, proč byste měli kandidovat a motivovat vás k tomu, abyste se podíleli na správě a řízení profese.

Výkonný výbor Komory auditorů je její nejvyšší výkonný orgán, který řídí a spravuje auditorskou profesi v ČR. Členy výkonného výboru volí auditoři na sněmu auditorů tajnou volbou z nominovaných kandidátů. Výkonný výbor má 14 členů, přičemž je jednou za dva roky volena vždy jen jedna polovina, aby byla zachována stabilita a kontinuita vedení auditorské profese. Výkonný výbor vždy po zvolení své poloviny volí tříčlenné prezidium (prezidenta a dva viceprezidenty). Samosprávné řízení auditorské profese, a tedy i výkonného výboru a dalších orgánů komory, je pod dohledem Rady pro veřejný dohled nad auditem.

Po tomto krátkém úvodu bych se chtěl zaměřit na to, co je vlastní náplní práce člena výkonného výboru:

- » Jádrem činnosti Komory auditorů je v jejích odborných výborech. Odborný výbor řídí vždy jeden člen výkonného výboru, který navrhuje členy svého výboru a je zárukou přenosu informací mezi výkonným výborem a odborným výborem a také opačným směrem. Bylo by dobré, kdybyste každý z vás, kdo uvažujete o své nominaci do výkonného výboru, již předem uvažovali o tom, jaká práce by vás z odborného hlediska zajímala a o předsednictví jakého výboru byste se ucházeli. Práce v odborných výborech je čestná a výbory se scházejí dle potřeby zpravidla jednou měsíčně.
- » Neoddělitelnou částí práce člena výkonného výboru je také jménem komory komunikovat s nejrůznějšími institucemi a organizacemi mimo Komoru auditorů, kterých se činnost komory, resp. daného odborného výboru týká. Často mezi tyto orgány patří Rada pro veřejný dohled nad auditem, ministerstva, Česká národní banka, policie, soudy, Nejvyšší kontrolní úřad apod. Pokud je to třeba, má odborný výbor pro svou práci podporu zaměstnanců úřadu komory.
- » Výkonný výbor není určen jen pro vnitřní řízení komory, ale reprezentuje auditorskou profesi také navenek. Proto se od člena výkonného výboru očekává, že bude schopen a ochoten účastnit se veřejných akcí, konferencí, seminářů, vystupovat na nich a prezentovat názory a stanoviska Komory auditorů a auditorské obce. K této veřejné prezentaci patří také články v časopisech komory, příspěvky na web nebo na sociální síť komory. Samostatnou částí práce je také účast

na setkáních s auditory, ať již v Praze, nebo v regionech, které jsou pro vedení komory důležitou zpětnou vazbou od jejích členů.

- » Komora auditorů je členem mezinárodních organizací (IFAC, Accountancy Europe) a z našeho členství v těchto organizacích vyplývají nejen členské povinnosti, ale také práva podílet se na činnosti těchto organizací a využívat jejich informačních zdrojů apod. Proto se od člena výkonného výboru očekává schopnost pracovat s cizojazyčnými materiály od těchto organizací, případně se účastnit některých jednání se zástupci těchto organizací, ať již v Praze, nebo v zahraničí. Jazyková vybavenost člena výkonného výboru se předpokládá také s ohledem na jednání se zahraničními návštěvami, které na komoru přijíždějí, a s ohledem na spolupráci s jinými Komorami auditorů, zejména zemí V4.
- » V neposlední řadě bych chtěl zmínit skutečnost, že úkolem člena výkonného výboru není jen „schůzovat“, ale zejména rozhodovat. Výkonný výbor má řadu zásadních pravomocí, které mu dává platný zákon o auditorech a kterých se nemůže zříci. Jsou to například rozhodování o vnitřních předpisech komory o zkouškovém systému a systému kontinuálního profesního vzdělávání. Z uvedeného důvodu vyžaduje

členství ve výkonném výboru také nezbytnou odbornost a určité morálně volní vlastnosti, pevnost názoru a osobní integritu, která taková rozhodování předpokládají.

Když se nyní dívám na požadavky sepsané ve výše uvedených bodech, bojím se, že se má snaha o to, podpořit váš zájem o nominaci do výkonného výboru, mine svým motivačním účinkem.

Proto bych vás chtěl ubezpečit, že práce ve výkonném výboru je zajímavá, různorodá a tvůrčí. Osobně si myslím, že je samozřejmým vyústěním práce každého auditora, který chce být součástí profese a podílet se aktivně na jejím řízení. Budete se setkávat s dalšími členy výkonného výboru, kteří vás obohatí svými zkušenostmi a odbornými znalostmi, a budete mít nejčerstvější informace o dění v oblasti auditu a jeho budoucího směřování, což je zkušenost, která přispěje k vašemu osobnímu rozvoji a kterou není možné získat jiným způsobem. Budu rád za celý stávající výkonný výbor, pokud se rozhodnete ke své kandidatuře a těším se na spolupráci s vámi, pokud budete zvoleni.

Ladislav Mejzlík
prezident Komory auditorů ČR

Co obnáší práce v Dozorčí komisi Komory auditorů ČR

Výkonný výbor, dozorčí komise a kárná komise mají na podporu své činnosti v úřadu komory příslušného zaměstnance, který agendu připravuje a odborně s nimi spolupracuje. Práce ve volených orgánech je čestná, členové obdrží paušální náhradu za ztrátu času vynaloženého v souvislosti s plněním povinností.

Člen dozorčí komise (DK):

- » účastní se zasedání DK, které se koná zpravidla jednou měsíčně a podílí se na jejím rozhodování,
- » seznámí se s procesními předpisy (správní řád, kontrolní řád, dozorčí a kárný řád komory),
- » účastní se zpravidla jednou měsíčně kontroly kvality u auditorské společnosti či u auditora, a to většinou v místě sídla jeho podnikání,
- » aplikuje v průběhu kontroly zavedené kontrolní postupy dle schválené metodiky a v souladu s dozorčím řádem,
- » podílí se s osobami provádějícími kontrolní činnost z oddělení kontroly kvality (OKK) na vypracování dokumentace z průběhu kontroly,
- » spolupracuje s ostatními členy kontrolní

- skupiny na vypracování protokolu o kontrole; pravidelně předkládá návrhy termínů pro účast na kontrolách kvality,
- » podílí se na zpracování kvalifikovaného návrhu na zahájení kárného řízení pro Kárnou komisi KA ČR,
- » účastní se kárného řízení jako zástupce za DK v případě, že podaný návrh na zahájení kárného řízení byl vyvolán závěrem z kontroly, jíž se člen DK zúčastnil,
- » iniciuje případné zahájení šetření podnětů na činnost auditora na základě informací v médiích,
- » podílí se na přípravě případných změn a úprav vnitřních předpisů komory vztahujících se zejména ke kontrolní činnosti a aktualizaci metodiky k provádění kontrol,
- » účastní se odborných školení určených pro členy DK,
- » vybraný zástupce za DK se účastní kontroly orgánů komory dle §35 ZoA,
- » vybraný zástupce za DK se účastní kontroly plnění usnesení sněmu.

Petra Fridrichová

oddělení kontroly kvality auditorské činnosti KA ČR

Práce v DK pohledem jejího člena

Rád bych vám nabídl svůj pohled na práci dozorčí komise. Dovolte mi, abych pro tyto účely status aktivního auditora přirovnal ke členství ve kvalitním sportovním klubu.

Kvalitní sportovní klub je spravován svým stálým aparátem a dále zástupci, kteří se rekrutují z řad členů. Členství v takovém klubu není pro každého, kdo má zájem, ale jen pro osoby, které splní určitá kritéria. Vznik členství v klubu není jednorázové a navždy, ale je podmíněno průběžným dodržováním pravidel klubu. Pravidla klubu obnášejí typicky čestnost, poctivost, férovost ve sportovním klání, ve společenském dění v klubu i mimo klub a další pravidla, včetně dokumentačních požadavků, jako je hlášení o hře, jejích parametrech nebo okolnostech

a dosažených výsledcích. Pro takový sportovní klub je typické, že si jeho členové (ač soupeři ve sportovním klání) vzájemně pomáhají k lepším výkonům, povzbuzují se, dávají si zpětnou vazbu k tomu, co se jim na konkrétním klání líbilo, nelíbilo, zda bylo vše v rámci pravidel a rovněž, zda společenský protokol proběhl v pořádku. Jednou vyhraje jeden, příště zase druhý člen klubu, je to přece sport. Kdo více nebo častěji trénuje, možná se rychleji zlepší. Zájem na dobrém jménu klubu a hrdost být jeho členem je důležitější než dílčí sportovní úspěch. Toto platí podobně i pro stálý profesionální aparát spravující klub – ten má také zájem na zdravém fungování klubu. Pokud některý člen klubu dlouhodobě nedodržuje pravidla a protokol klubu nebo nepřispívá svým jednáním

k dobrému jménu klubu, nechtějí se členové klubu s takovýmto asociovat a iniciují jeho vyloučení z klubu.

Paralela s Komorou auditorů ČR je zřejmá. Činnost dozorčí komise a oddělení kontroly kvality auditorské činnosti pomáhá k vyhodnocení, zda členové klubu dodržují pravidla.

Výše uvedené přirovnání ke sportovnímu klubu obsahuje další náměty, kam bychom se mohli jako auditorská obec posunout.

Přeji našemu klubu hodně zdaru a ať vzkvétá!

Miroslav Zigáček
předseda Dozorčí komise KAČR

Co obnáší práce v Kárné komisi Komory auditorů ČR

Výkonný výbor, dozorčí komise a kárná komise mají na podporu své činnosti v úřadu komory příslušného zaměstnance, který agendu připravuje a odborně s nimi spolupracuje. Práce ve volených orgánech je čestná, členové obdrží paušální náhradu za ztrátu času vynaloženého v souvislosti s plněním povinností.

Člen kárné komise (KK):

- » volí na prvním zasedání po skončení volebního sněmu z řad členů kárné komise předsedu a dva místopředsedy kárné komise,
- » účastní se zasedání KK, které se koná zpravidla jednou měsíčně,
- » dobře se orientuje v procesních předpisech souvisejících s kárným řízením (správní řád, zákon o přestupcích, kontrolní řád, kárný a dozorčí řád komory) a sleduje jejich případné novely,
- » podílí se na rozhodování KK jako správního orgánu prvního stupně, a to jak hlasováním uskutečněným na neveřejné poradě po skončení důkazního řízení ve věci samé, tak případně prostřednictvím hlasování per rollam,
- » orientuje se detailně v těch kárných případech, v nichž byl dotčený člen KK určen jako tzv. zpravodaj, a pokud je ve věci nařízeno ústní

- jednání za účasti kárně obviněného, tak jej z pozice zpravodaje vede,
- » podílí se na postupech KK uplatňovaných při posuzování věcné správnosti skutečností uváděných v externích podnětech k prošetření kvality provedeného auditu, včetně případné účasti na šetření na místě,
- » respektuje význam a smysl správních lhůt tak, aby v řízení nedocházelo k neodůvodněným průtahům,
- » v přidělených případech komunikuje s tajemníkem KK tak, aby nedocházelo k odkladům při jejich vyřizování,
- » je přiměřeně časově flexibilní a ochotný komunikovat i mimo zasedání KK,
- » účastní se odborných školení určených pro členy KK,
- » účastní se projednávání uvažovaných změn a úprav vnitřních předpisů komory vztahujících se zejména ke kárnému řízení,
- » podílí se na plnění dalších úkolů KK, které vyplývají z plánu práce a netýkají se vedení kárného řízení (např. publikační činnost v časopise Auditor).

Jan Mitrega
tajemník Kárné komise KA ČR

Práce v KK pohledem jejího člena

Činnost kárné komise lze v jistém ohledu přirovnat k výkonu soudní moci. Mezi hlavní činnosti kárné komise patří rozhodování ve věci kárného řízení ať už na návrh Dozorčí komise KA ČR, či Rady pro veřejný dohled nad

auditem, tak i z moci úřední. Je potřebné, aby se každý člen kárné komise orientoval nejen v Mezinárodních standardech pro audit a v jejich aplikaci (tak jako každý statutární auditor), ale také především v procesních

předpisech souvisejících s kárným řízením (správní řád, zákon o přestupcích, vnitřní předpisy komory). Stejně jako soudci i kárná komise má za úkol provést a posoudit všechny podklady pro rozhodnutí – mimo jiné tedy návrh na zahájení kárného řízení a důkazy a vyjádření, které překládá jak navrhovatel, tak i kárně obviněný (auditor). Rozhodování o vinně a trestu není snadnou záležitostí. Kárná komise musí vzít v úvahu všechny možné okolnosti případu, tedy zda má dostatek důkazů k prokázání porušení konkrétní povinnosti auditora, zhodnotit závažnost a množství jeho provinění a na základě toho rozhodnout o druhu a případně výši kárného opatření. Dovolte mi zde zmínit důležitou věc, kterou kárně obviněným opakujeme (jak v rámci ústního řízení, tak v rámci našeho písemného rozhodnutí): i v případě, kdy příslušné auditorské procedury provedeny byly, ale pouze nebyly zdokumentovány, nemá to za následek zpochybnění učiněných závěrů týkající se nedostatků dokumentace, vyplývajících z kontroly kvality. Ústní vysvětlení nemůže být náhradou dokumentace ve spise chybějící, samo o sobě nestačí ke zdůvodnění auditorem provedené práce, ani dosažených závěrů.

Další neméně důležitou rolí kárné komise je posuzování jak externích, tak interních podnětů od volených orgánů komory k prošetření kvality provedeného auditu, tedy podněty k zahájení řízení z moci úřední. V rámci tohoto posuzování kárná komise posoudí nejen vyjádření a důkazy

poskytnuté stěžovatelem, ale také důkazy poskytnuté napadeným statutárním auditorem nebo auditorskou společností. Dále může být nařízeno šetření na místě, kdy členové kárné komise posuzují zejména dotčený auditorský spis. Následně kárná komise vyhodnotí, zda existují důvody pro zahájení kárného řízení z moci úřední, nebo zda danou věc odloží.

Tak jako se vyvíjí auditorská činnost, vyvíjí se i činnost kárné komise. Je potřeba, aby kárná komise byla flexibilní a dokázala reagovat na měnící se prostředí. Proto kárná komise pořádá odborná školení určená pro své členy. Rovněž se členové kárné komise účastní společného jednání volených orgánů komory. V neposlední řadě se kárná komise rovněž účastnila i společného školení kárné a dozorčí komise.

Činnost kárné komise je kontrolována ze strany Rady pro veřejný dohled nad auditem jak v rámci odvolacího řízení, tak v rámci pravidelné kontroly prováděné touto radou.

Závěrem mi dovoluji říct, že činnost kárné komise je důležitá v oblasti zlepšování kvality auditu a auditorské profese a také je velmi přínosná pro samotné členy kárné komise, jelikož v rámci této činnosti se člen kárné komise seznámí a obohatí o zkušenosti svých kolegů z řad auditorské obce.

Ivana Smejkalová
předsedkyně Kárné komise KA ČR

Čím se zabývají členové Volební komise KA ČR

Volbám členů a náhradníků orgánů komory, letošní proběhnou na XXIX. sněmu KA ČR 11. listopadu, předchází neméně důležité stádium, v němž se budou v úřadu komory do konce března shromažďovat návrhy na kandidáty. Celý tento proces včetně průběhu voleb přímo na sněmu má na starosti volební komise, a je namístě přiblížit rozsah a povahu její činnosti, aby ti, kdo uvažují o kandidatuře, měli představu, co se od nich po zvolení očekává.

Členové volební komise:

- » na prvním zasedání po skončení sněmu, na kterém byli zvoleni, volí ze svých řad předsedu a místopředsedu;
- » se účastní zasedání komise, která se zpravidla konají čtyřikrát až pětkrát mezi jednotlivými sněmy (poslední zasedání se vždy koná na aktuálně probíhajícím sněmu);
- » řídí a organizují přípravy voleb:
 - harmonogram příprav voleb,

- shromažďování návrhů na kandidáty,
- případné vrácení návrhů v souladu s Volebním řádem sněmu,
- sestavení volebních lístků pro volby;
- » zajišťují průběh voleb:
 - vydávání volebních lístků účastníkům sněmu s hlasovacím právem,
 - vyhodnocení a vyhlášení výsledků voleb,
 - potvrzení protokolu o výsledku voleb.

Tak jako každý výbor, komise a redakční rada má i volební komise na podporu své činnosti v úřadu komory příslušného zaměstnance, který agendu připravuje a organizačně a administrativně zajišťuje. Práce v komisi je stejně jako práce ve výborech čestná, funkční období je šestileté.

Do volební komise se volí pět členů a dva náhradníci, v jejím čele stojí předseda.

Osobní pohled na práci volební komise připojil i její současný předseda Miroslav Kodada: „Jako předseda volební komise bych chtěl vyzvat kolegyně a kolegy auditory, aby podpořili samosprávnou činnost Komory auditorů České republiky a kandidovali na členství ve volební komisi. Práce ve volební komisi není zdaleka tak časově náročná jako práce v jiných komisích, ale je nezbytná pro plnění vnitřních předpisů komory.“

Vladimíra Karlová
oddělení vnějších vztahů KA ČR

Požadavky k získání dodatku k oprávnění auditora (oprávnění ESG)

Komora auditorů ČR vyznačila v [rejstříku auditorů fyzických osob](#) přístupném na webových stránkách KA ČR (www.kacr.cz) oprávnění k provádění ověřování zpráv o udržitelnosti (oprávnění ESG). [Žádost o vydání dodatku k oprávnění \(ESG\)](#) je možné stáhnout v sekci Pro členy / Formuláře a podat po splnění podmínek stanovených Komorou:

- » absolvování minimálně 40 hodin profesního vzdělávání z oblasti problematiky ESG pokrývající všechny oblasti vyjmenované ve [vyhlášení PVT1](#) na webových stránkách komory (hodiny lze rozložit do let 2024 a 2025),
- » úspěšné absolvování ověření znalostí z oblasti problematiky ESG – pro získání dodatku

k oprávnění auditora (oprávnění ESG) je nutné prokázat nabyté znalosti prostřednictvím absolvování kontrolních testů nebo souhrnného kontrolního testu. Kontrolní test/y prověřující znalosti je možné absolvovat i u třetích stran. Pokud takový test/y není/nejsou součástí kurzů absolvovaných u třetích stran, musí být absolvovány kontrolní testy nebo souhrnný kontrolní test připravený KA ČR.

[Dodatek k oprávnění auditora \(oprávnění ESG\)](#) bude možné získat až v okamžiku splnění obou výše uvedených podmínek.

oddělení metodiky KA ČR

ESG sekce na webu KA ČR

Rádi bychom vám připomněli, že základní informace, ale taktéž přehled legislativy věnující se problematice ESG najdete v sekci [Metodika – Metodické pomůcky – ESG](#).

Evropská směrnice o podávání zpráv o udržitelnosti (též označovaná zkratkou

„CSRD“) nově zavádí podrobnější požadavky na zveřejňování informací o udržitelnosti. Kromě odkazu na tuto směrnici, Evropské standardy pro podávání zpráv o udržitelnosti (ESRS) a další související právní předpisy je v této sekci obsažen oddíl o návrhu mezinárodního ověřovacího standardu

ISSA 5000, který by mohl v budoucnu zastřešovat veškeré ověřovací zakázky týkající se informací o udržitelnosti.

V této sekci najdete i často kladené otázky k aplikaci směrnice CSRD a také školení týkající se problematiky ESG ve formě videokurzu, které se započítává do KPV.

oddělení metodiky KA ČR

Mezinárodní auditorský standard ISA 600

Revidovaný standard a standardy pozměněné v důsledku této revize naleznete v sekci Předpisy – Auditorské předpisy – Aktuální auditorské standardy. Standard je účinný pro audit účetních závěrek sestavených za období začínající 15. prosince 2023 nebo po tomto datu.

oddělení metodiky KA ČR

Ověřování dotací u projektů financovaných z programů EU – aktualizace vzoru zprávy

Evropská komise se rozhodla znovu zásadně revidovat svá pravidla pro ověření výdajů¹ vykazovaných v projektech hrazených z programů EU (tzv. Certificate on the Financial Statement, CFS). Důvodem je negativní ohlas auditorské veřejnosti, který vyvolala předchozí verze vzoru, na niž jsme upozorňovali v newsletteru Auditor č. 1/2024. Jedním ze zásadních nedostatků byla absence přesných postupů, které jsou však v tomto typu zakázky jednoznačně vyžadovány standardem ISRS 4400 (Revised).

¹ Tzv. Certificate on the Financial Statements (CFS), verze V2.0, dostupná na Funding & tender portálu Evropské komise: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/how-to-participate/reference-documents?selectedProgrammePeriod=2021-2027>

Hugo a Sally se baví o testování účetních zápisů

1. Plánování – reakce na významné riziko obcházení kontrol vedením

Ahoj Hugo a týme. Vítám vás na dnešní plánovací schůzce k auditu společnosti XYZ. Jako první téma bych ráda s Hugem probrala plánované reakce na významné riziko obcházení kontrol vedením.

ISA 240 uvádí celou řadu postupů reagujících na riziko podvodu. Povinné jsou tři. Test účetních zápisů, prověřit možnou předpojatost při tvorbě účetních odhadů a ověřit odůvodnění významných neobvyklých transakcí. Všechny jsem do plánu auditu zahrnul.

Skvělé. Rizika materiální nesprávnosti způsobená podvodem jsou vždy významná. Identifikoval jsi ještě nějaké jiné kromě povinného obcházení kontrol vedením?

Už jen významné riziko podvodu na výnosech. To jsme se snažili co nejvíce specifikovat. Vidíme ho ve správnosti účetního období a v existenci transakcí na konci roku.

K tomu se ještě vrátíme. Teď se pojďme soustředit na test účetních zápisů. Jeho cílem je identifikovat potenciálně podezřelé účetní zápisy a další úpravy provedené při sestavení účetní závěrky se zaměřením na možný podvod. Dalším krokem je zkontrolovat na podkladovou transakci, zda jsou zápisy správně. Hugo, jaký bude náš postup?

Nejprve musíme zmapovat procesy včetně manuálních a automatických kontrol nad účetními zápisy a sestavením účetní závěrky. Toto porozumění nám pomůže pochopit, jaké typy účetních zápisů u klienta existují, vyhodnotit jejich rizika a definovat, které mohou být potenciálně podezřelé.

Správně. A co dále?

Budeme se ptát účetních, popřípadě ostatních osob, které účtují, zda si nejsou vědomi nepatřičné nebo nezvyklé činnosti vztahující se ke zpracování účetních zápisů. Třeba zda po nich někdo nechtěl, aby zaúčtovali něco bez podkladu. Pak nadefinujeme charakteristiky podezřelých zápisů a vybereme položky k testování.

Výborně, souhlasím!

-MaPe-

Hugo a Sally se baví o testování účetních zápisů

2. Plánování – testované období a úplnost hlavní knih

Pro test účetních zápisů musíme definovat období, za jaké budeme podezřelé účetní zápisy zkoumat. Co navrhuješ, Hugo?

ISA 240 vyžaduje, abychom vybrali účetní zápisy a další úpravy provedené na konci účetního období. Přemýšlím ale, jestli je to dostatečné.

To je správná úvaha. Zápisy z konce roku testovat musíme, protože tam je riziko podvodů z titulu obcházení kontrol vedením největší. Ale ISA ještě požaduje, abychom zvažili a zdokumentovali, jaké je riziko podvodů ve zbytku roku a případně období rozšířili.

Chápu, že riziko formou nesprávných zápisů existuje především ke konci roku. Například za účelem splnění bankovních kovenantů. Proč by ale mělo existovat během zbytku roku?

Třeba proto, že společnost připravuje i pololetní nebo čtvrtletní účetní výkazy, ať již pro akcionáře nebo pro financující banky, jak zmiňuješ. Pak by mohli mít motivaci upravovat i tyto průběžné výsledky.

Pokud bychom tedy vyhodnotili, že významné riziko podvodných účetních zápisů existuje především na konci účetního období, řekněme v prosinci, a v takzvaném třináctém období používaném pro koncoroční zápisy, pak nám jako podklad pro testování stačí získat od klienta hlavní knihu (tj. soupis všech účetních zápisů) za konec účetního období. Mám pravdu?

Tak jednoduché to není. Je třeba ověřit, že podklad pro testování je kompletní. Z toto důvodu může být vhodnější pracovat s hlavní knihou za celý rok a odsouhlasit si ji na auditovanou předvahu. Tím se ujistíme o úplnosti hlavní knihy použité pro následnou identifikaci potenciálně podezřelých účetních zápisů.

-MaPe-

Nový vzor, vydaný 15. února 2024 (verze V2.0), výše uvedený nedostatek vyřešil doplněním procedur do předepsaného vzoru smlouvy (tzv. Terms of Reference, ToR) a současně uvádí, že tyto procedury musí být přiloženy ke zprávě z ověření (neboli CFS). Přílohou mají být pak také právě Terms of References, které si v minulosti často Evropská komise vyžádala při kontrole předloženého CFS.

Rádi bychom upozornili auditory, aby se přidrželi tohoto vzoru a předchozí verzi (V1.1) bez dalšího nevydávali.

Ondřej Hartman
člen Výboru pro veřejný sektor KA ČR

Aktualizace Příručky k ověřování dotací

Příručka k ověřování dotací již téměř 10 let pomáhá auditorům k orientaci v oblasti dotačního managementu, pochopení očekávání uživatelů zprávy auditora a respektování příslušných auditorských standardů při realizaci zakázek tohoto typu. Komora auditorů ČR se zástupci společnosti EY přistoupila k aktualizaci příručky (již podruhé, první aktualizace proběhla v roce 2017). Tentokrát se aktualizace týkala především revidovaného standardu ISRS 4400 *Dohodnuté postupy* a změn dotačních programů s ohledem na běžící programové období 2021–2027.

Standard ISRS 4400 zaznamenal zásadní revizi, která rozšířila některé povinnosti auditora. Příručky se týká především:

- » Vyžadování písemné smlouvy a rozšíření minimálních náležitostí smlouvy o provedení dohodnutých postupů.
- » Změna názvu zprávy a rozšíření minimálních náležitostí zprávy. Zpráva je nově uváděna jako zpráva o dohodnutých postupech, na rozdíl od původně užívaného termínu zprávy o věcných zjištěních. Minimální náležitosti pak obsahují nově například:
 - vymezení účelu zprávy, popis zakázky vč. informace o tom, že najímající strana

potvrdila, že dohodnuté postupy jsou pro účel dané zakázky vhodné,

- prohlášení, že se odborník nevyjadřuje k vhodnosti provedených dohodnutých postupů,
- která se řídí standardem ISQM 1.

Poskytovatelé dotací často předepisují povinný vzor smlouvy či zprávy auditora. Při přijímání zakázky je tedy důležité, aby se auditor ujistil, zda příslušný vzor smlouvy, resp. zprávy splňuje všechny minimální náležitosti dané standardem.

Pokud jde o změny týkající se dotačních programů, příručka nyní uvádí odkazy především na běžící programové období 2021–2027 a s tím související legislativu a metodické dokumenty. Celkové nastavení programů ani účel zprávy auditora či požadované procedury se však nijak zásadně neliší. Spíše v průběhu času dochází

k sjednocení přístupu napříč programy EU a jsou tedy využívány stejné vzory pro smlouvu s auditorem i zprávu auditora. Na druhou stranu tyto vzory jsou předmětem aktualizací. Například Evropská komise aktualizovala oba vzory v březnu 2023 a následně i v únoru 2024. Je tedy třeba pečlivě ověřit, který z daných vzorů je pro daný projekt povinný a tyto vzory pak porovnat s požadavky příslušného standardu, jak uvádíme výše.

Věříme, že příručka pro vás bude i nadále platným rádcem. Aktuální znění naleznete na stránkách Komory auditorů ČR v sekci Metodika – Metodické pomůcky – Ostatní ověřovací zakázky.

Ondřej Hartman

člen Výboru pro veřejný sektor KA ČR

Série IFAC o řízení kvality: Implementace v malých firmách

Komora auditorů zveřejnila na webových stránkách překlad druhého dílu z třídílné série IFAC o řízení kvality: Implementace v malých firmách. Cílem této série je poskytnout malým auditorským firmám praktickou podporu při implementaci ISQM 1 a dalších souvisejících standardů. Druhý díl Zpracování podrobného implementačního plánu se věnuje identifikaci kvalitativních cílů, dokončení procesu vyhodnocení rizik, zmapování stávajících (nebo navržených) reakcí na rizika ohrožující kvalitu (tj. pravidel a postupů neboli „kontrol“), zavedení a zdokumentování systému řízení kvality a informování o něm.

Oba díly najdete v sekci [Metodika – Metodické pomůcky – Řízení kvality](#).

Třetí díl, který se bude zabývat monitorováním systému řízení kvality a zaváděním nápravných opatření, plánuje IFAC vydat do konce druhého čtvrtletí tohoto roku. Komora zajistí překlad a zveřejní jej na svých webových stránkách.

oddělení metodiky KA ČR

ČNB upozorňuje na výsledky kontrol výročních zpráv investičních společností a fondů

Česká národní banka (ČNB) zaslala Komoře auditorů ČR dopis se souhrnem opakujících se nedostatků identifikovaných v souvislosti s kontrolou výročních zpráv investičních

společností a investičních fondů za kalendářní rok 2022 a účetní období končící v průběhu roku 2023.

ČNB v rámci výkonu dohledu nad finančním trhem

provádí dohledové a kontrolní aktivity související s výročními zprávami, které jsou do ČNB předkládány dohlášenými subjekty. Kontrola byla zaměřena mj. na dvě klíčové oblasti, a to:

1. informace ke klasifikaci, oceňování a vykazování finančních nástrojů v příloze účetní závěrky sestavené podle IFRS a

2. transparentní zveřejňování informací souvisejících s udržitelností.

Dopis je auditorům přístupný v uzavřené části webových stránek.

redakce

Noví auditori složili v únoru slib

Dne 19. února 2024 se v sídle Komory auditorů ČR uskutečnil slib nových auditorů.

Dle zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech, a příslušných vnitřních předpisů komory bylo podmínkou zápisu do rejstříku auditorů složit jedenáct, resp. dvanáct písemných zkoušek a zároveň splnit povinnou tříletou praxi asistenta auditora. Noví auditori přišli složit slib do rukou prezidenta Komory auditorů ČR Ladislava Mejzlíka, jak stanoví zákon

Příjmení a jméno	Ev. č.	Zaměstnavatel
ČERNÁ Michaela	2586	PricewaterhouseCoopers Audit, s.r.o.
JÁČ Marek	2587	KPMG Česká republika Audit, s.r.o.
KOPÁČKOVÁ Iva	2588	BDO Audit s.r.o.
PEK Vojtěch	2589	OSVČ

Novým auditorům blahopřejeme a přejeme hodně štěstí při vykonávání auditorské profese.

Veronika Rojková
evidence auditorů KA ČR

Z odborných výborů KA ČR

Podvýbor pro ESG

Členové na svém únorovém jednání schválili plán činnosti podvýboru pro rok 2024, který byl následně předán ke schválení výkonnému výboru. Dále diskutovali a reflektovali zpětnou vazbu účastníků z prvních termínů jednotlivých modulů ESG školení. Rozhodli o přeložení nepovinné metodické pomůcky pro ověřování informací o udržitelnosti – materiálu IAASB *Non-Authoritative Guidance on Applying ISAE 3000 (Revised) to Sustainability and Other Extended External Reporting Assurance Engagements* s předpokládaným termínem dodání na podzim tohoto roku a dále se věnovali odpovědím na dotazy auditorů týkající se problematiky ESG.

Výbor pro správu profese

Výbor uspořádal během února složení slibu pro čtyři nové auditory. Pro stávající auditory byla také připravena žádost o vydání dodatku k oprávnění, kterou budou moci auditoři použít po splnění všech podmínek ohledně ESG. Na základě této žádosti a po kontrole dostane auditor nový dodatek ke svému stávajícímu oprávnění. [Žádost](#) je umístěna na webu komory v sekci Pro členy / [Formuláře](#).

Výbor pro SME/SMP

Členové výboru se zabývali zpětnou vazbou ze semináře ISQM 1, který se konal 22. ledna 2024, a možnostmi jeho opakování. Dále se výbor znovu zabýval standardem pro audit účetních závěrek LCE (Less Complex Entities) a diskutoval možnosti překlada pomůcek IFAC pro ESG u malých a středních podniků.

Hugo a Sally se baví o testování účetních zápisů

3. Finální audit – shrnutí testovací strategie

Začínáme s finálním auditem. Test správnosti účetních zápisů, který reaguje na riziko obcházení kontrol vedením, může být časově náročný. Chtěla bych, abychom jej nenechávali až na konec auditu. Mohli bychom mít problém práci včas dokončit.

Počítáme s tím, že se testování účetních zápisů budeme věnovat hned od začátku finálního auditu.

Dobře. Jaké jsme si zvolili charakteristiky podezřelých zápisů, na které se budeme zaměřovat? Je třeba si uvědomit, že vhodné charakteristiky podezřelých zápisů nejsou ve všech společnostech stejné. Liší se například v závislosti na předmětu podnikání nebo na motivaci vytvářené klíčovými ukazateli výkonnosti vedení dané společnosti.

Ano, to si uvědomujeme. Náš klient je výrobní společnost. Jejimi zákazníky jsou firmy, čerpá významné bankovní úvěry a pro financující banky připravuje čtvrtletně účetní závěrku. S ohledem na potřebu sestavení účetních výkazů na čtvrtletní bázi pro banky jsme se rozhodli pro celé účetní období.

Dobře, to jsou relevantní vstupní informace. Jaké zápisy tedy plánujeme testovat?

V našem případě budeme vybírat účetní zápisy, kdy výnos nebude účtován proti pohledávce. Dále případné snížení nákladů, tj. náklad na straně Dal, s výjimkou zúčtování rezerv a opravných položek. V obou případech se tímto testováním zaměříme na riziko nadhodnocení hospodářského výsledku.

Vzhledem k tomu, že zákazníci společnosti jsou firmy, nepředpokládáme hotovostní platby. Navrhují testovat významné platby v hotovosti.

Souhlasím. Ještě se zaměříme na uživatele, kteří prováděli účetní zápisy. V tomto případě by podezřelé zápisy pro testování byly takové, které by přímo prováděl některý ze členů vedení společnosti.

Souhlasím. S ohledem na předmět podnikání, způsob financování a nastavení bankovních kovenantů našeho klienta reagují tyto charakteristiky účetních zápisů dobře na riziko související s obcházením kontrol vedením.

-MaPe-

Výbor pro regulaci a rozvoj profese

Členové výboru se zabývají úpravou vnitřních předpisů komory, které budou schvalovány na listopadovém sněmu. Výborem i jeho podvýbory se prolíná diskuse nad limity pro povinný audit a nad novým zákonem o auditorech, kde za stěžejní považujeme nově upravit auditorskou činnost.

redakce

Hugo a Sally se baví o testování účetních zápisů

4. Finální audit – automatizované a manuální zápisy

Ještě jedna věc k tomu testu účetních zápisů a identifikaci potenciálně podezřelých zápisů. Chtěli bychom omezit náš výběr zápisů na ty, které jsou prováděny manuálně. Automatizované zápisy představují menší riziko podvodu. Souhlasíš, Sally?

Obecně souhlasím s nižším rizikem podvodu u automatizovaných zápisů. Jak je ale od manuálních zápisů na úrovni hlavní knihy odlišíme?

To je jednoduché, každý zápis nese příznak, jestli se jedná o manuální nebo automatizovaný účetní zápis.

Hugo, to je sice možné, ale musíme se zamyslet, jestli jsme schopni se na tyto příznaky uvedené v hlavní knize spoléhat. To bychom například museli testovat všeobecné kontroly nad informačním systémem, tzv. ITGC, což jsme se rozhodli u tohoto klienta nedělat.

Pokud tedy nebudeme schopni rozdělení zápisů na manuální a automatizované ověřit jinak, bude třeba do testování zahrnout jak manuální, tak automatizované zápisy.

Ano.

- MaPe-

Ze zahraničí

IAASB zveřejnila na svých webových stránkách návrh¹ revidovaného Mezinárodního auditorského standardu ISA 240 *Postupy auditorů související s podvody při auditu účetní závěrky*. K návrhu revidovaného standardu je možné posílat připomínky do 5. června 2024. KA ČR se v současné době tímto návrhem zabývá.

Accountancy Europe zveřejnila na webových stránkách materiál² *5 ways professional accountancy organisations support the technological transformation of auditing* zabývající se důležitostí rozšíření využívání technologií při provádění auditu. Materiál shrnuje pět způsobů, kterými mohou profesní organizace podporovat přechod k většímu využívání technologií při provádění auditu včetně konkrétních příkladů z jednotlivých profesních organizací. Tyto způsoby zahrnují:

- » zahrnutí využívání technologií do vzdělávacích programů pro nové auditory,
- » zahrnutí využívání technologií do průběžného vzdělávání stávajících auditorů,
- » poskytování podpory menším auditorským společnostem,
- » podpora inovativního myšlení směrem k většímu využívání technologií při provádění auditu,
- » rozvíjení pravidelného a průběžného dialogu s tvůrci politik a standardů a s orgány dohledu v souvislosti s rozvojem využívání technologií.

KA ČR se bude v rámci odborných výborů s tímto materiálem zabývat.

oddělení metodiky KA ČR

¹ Proposed International Standard on Auditing 240 (Revised): The Auditor's Responsibilities Relating to Fraud in an Audit of Financial Statements | IAASB

² 5 ways professional accountancy organisations support the technological transformation of auditing – Accountancy Europe

ESRS E2 Znečištění

ESRS E2 Znečištění je dalším z Evropských standardů pro podávání zpráv o udržitelnosti. Stanovuje požadavky na zveřejňování informací o znečišťování ovzduší, vody a půdy, jakož i o nakládání s nebezpečnými látkami. Stejně jako ostatní standardy zabývající se environmentálními tématy (ESRS E1–E5) usiluje ESRS E2 o zlepšení transparentnosti a srovnatelnosti informací o environmentálních dopadech podniků a usnadnění tak investorům a dalším uživatelům zpráv (prohlášení) o udržitelnosti vyhodnocení environmentálního profilu podniku.

Cíl standardu

Cílem tohoto standardu je poskytnout uživatelům zprávy (prohlášení) o udržitelnosti komplexní informace o tom, jak podnik ovlivňuje ovzduší, vodu a půdu, a to jak z hlediska pozitivních, tak i negativních dopadů.

Obsah standardu

ESRS E2 se zaměřuje na následující oblasti:

- » **Znečišťování ovzduší, vody a půdy:** Standard vyžaduje, aby podniky zveřejňovaly informace o emisích znečišťujících látek do ovzduší, vody a půdy. Tyto informace zahrnují typy a množství emisí, jakož i zdroje znečištění.
- » **Látky vzbuzující obavy:** Standard se zabývá i nakládáním s nebezpečnými látkami, včetně jejich používání a skladování. Podniky musí zveřejňovat informace o typech a množství používaných nebezpečných látek, jakož i o rizicích, která představují pro životní prostředí a lidské zdraví. Mezi tyto látky patří například i mikroplasty.
- » **Cíle a opatření:** Standard dále požaduje, aby podniky zveřejňovaly informace o svých cílech a plánech na snižování znečišťování a nakládání s nebezpečnými látkami. Tyto informace zahrnují cíle pro snižování emisí, používání nebezpečných látek a další relevantní ukazatele.

Hugo a Sally se baví o testování účetních zápisů

5. Finální audit – vzorek na základě stanovených kritérií

Hugo, kolik položek jsme v testu účetních zápisů identifikovali jako podezřelé po uplatnění definovaných charakteristik?

Podle námi zvolených charakteristik vychází 145 rizikových zápisů na testování. S testováním tolika položek jsme nepočítali a nemáme na to kapacitu. Navrhují udělat z těchto 145 zápisů vzorek a ten otestovat.

Hugo, to nejde. Nemůžeme žádný z těchto podezřelých zápisů ignorovat a z testu ho vynechat.

Je opravdu nutné vidět konkrétní podklady ke každému ze 145 zápisů?

Ne nezbytně. A jedná se skutečně o 145 jedinečných účetních zápisů nebo je možné je na základě charakteristik sloučit do skupin a otestovat například jen jednu položku pro každou skupinu?

Ano, to by mělo být možné. Při filtrování zápisů jsme si všimli, že se celkem 120 položek často opakuje. Zjistili jsme, že se jedná o 10 různých skupin zápisů, každý zaúčtovaný jednou za měsíc. Otestujeme tedy jednu položku pro každou skupinu a v případě, že se nebude jednat o chybný nebo podvodný zápis, nepotřebujeme získávat detailní podklady k ostatním položkám v dané skupině.

Pokud se jedná skutečně o 10 skupin měsíčních zápisů, tak ano. Takto z celkových 145 podezřelých zápisů pokryjeme 120. A co těch zbylých 25 zápisů, které nelze sloučit do skupin podle společných charakteristik?

Dalším posuzováním jsme zjistili, že jsou tyto zápisy převážně standardní. Například časové rozlišení výnosů prostřednictvím výnosů příštích období. Během nastavení strategie pro testování účetních zápisů nás nenapadlo, že klient bude tyto typy zápisů mít. Charakteristiky pro výběr podezřelých zápisů jsem tedy upravil, aby bylo jasné, že toto jsou standardní účetní zápisy. Výsledkem je, že pouze u dvou položek se jedná skutečně o podezřelé zápisy, ke kterým musíme získat další podklady a vysvětlení.

Ano, je běžné, že se charakteristiky v průběhu testování upřesňují.

Celkem tedy budeme testovat 10 měsíčně se opakujících zápisů a další dva jednorázové rizikové zápisy.

-MaPe-

Použití požadavků uvedených v rámci ESRS E2 je podmíněno vyhodnocením dvojí významnosti (materiality), jak je popsána ve standardu ESRS 1. Pokud tedy podnik dokáže vysvětlit, že žádná výše uvedená témata pro něj významná (materiální) nejsou a neidentifikoval ani další možné významné dopady, rizika a příležitosti týkající se znečištění, nemusí se požadavky standardu řídit a informace požadované tímto standardem ve své zprávě (prohlášení) o udržitelnosti zveřejňovat.

Naopak pokud je znečištění pro podnik a/nebo jeho hodnotový řetězec významné, musí ke každému identifikovanému významnému tématu uvést nejen jak toto téma řídí v rámci svých interních politik, ale také jaká konkrétní opatření zavedl, aby byl tyto politiky schopen naplnit, včetně časového harmonogramu.

V příslušných politikách by měly být zakotveny nejen zodpovědnosti, ale také konkrétní krátkodobé i dlouhodobé cíle stanovené v souladu s požadavky legislativy a případně i dalších zúčastněných stran. Přibližování se k těmto cílům by dále mělo být popsáno prostřednictvím měřitelných ukazatelů, a to včetně specifikace použitých ukazatelů, jejich cílových hodnot a způsobu jejich měření.

Poslední povinnou součástí zveřejnění jsou potom finanční prostředky vyhrazené pro dané téma, a to včetně specifikace zdrojů financování a jejich alokace na konkrétní aktivity.

Dodatek A: Požadavky na uplatňování

Dodatek ke standardu je jeho nedílnou součástí a obsahuje podrobné pokyny pro implementaci standardu ESRS E2. Dodatek mimo jiné uvádí definice relevantních pojmů, metodiky pro výpočet ukazatelů i příklady osvědčených postupů.

Závěr

ESRS E2 je důležitým krokem k dosažení cílů EU v oblasti udržitelnosti a bude mít významný

dopad na podniky nejen v Evropě. Podniky budou muset shromažďovat a analyzovat více dat o svém environmentálním dopadu a zveřejňovat tyto informace transparentním a srovnatelným způsobem. To povede k větší transparentnosti a odpovědnosti podniků za jejich environmentální dopady.

Helena Červená

členka Podvýboru pro ESG KA ČR

Hugo a Sally se baví o testování účetních zápisů

6. Finální audit – interní vs. externí doklady a účetní zápisy mimo hlavní knihu

Sally, účetní zápisy jsme ve všech případech testovali na interní doklady a ujistili se, že dané transakce byly vedením schváleny. Šlo to rychle a předpokládám, že to je dostačující. Souhlasíš?

Hugo, s tím nesouhlasím. Kvalita důkazních informací musí být maximální možná, vzhledem k riziku podvodu. Samotné schválení vedením není důkazem, že tento zápis není vedením zmanipulován. Musíme získat důkazy, že zápis odpovídá reálné podkladové transakci.

Například si můžeme vyžádat externí doklad jako je smlouva.

Přesně.

A ještě jedna věc. Všimli jsme si, že existují i účetní zápisy, které nejsou součástí hlavní knihy. Mám na mysli reklasifikace na úrovni účetních výkazů. Například klasifikace dlouhodobých, resp. krátkodobých bankovních úvěrů. Uvažuji, jestli bychom i pro tyto zápisy měli zkontrolovat správnost.

Správně, výborný postřeh. Naše testování správnosti účetních zápisů se má věnovat kromě zápisů v hlavní knize i dalším úpravám provedeným při sestavení účetní závěrky. Zápisy mimo hlavní knihu mohou být také zdrojem chyb nebo podvodů v účetní závěrce.

Petr Malíš (MaPe)

člen Výboru pro metodiku auditu KA ČR